

Justis- og beredskapsdepartementet

Vår ref.
24/1488 - 2

Deres ref

Dato
14.08.2024

Høringssvar fra Likestillings- og diskrimineringsombudet om forslag til lov om statens kommisjon for partnerdrap

Ombudets mandat og forholdet til diskrimineringskonvensjonene

Likestillings- og diskrimineringsombudet (ombudet) har som mandat å arbeide for likestilling og mot diskriminering på grunn av kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel og adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk og alder.

Ombudet har også tilsynsansvar med at norsk rett og forvaltningspraksis er i samsvar med de forpliktelsene Norge har etter FNs diskrimineringskonvensjoner, herunder FNs kvinnediskrimineringskonvensjon (CEDAW), FNs rasediskrimineringskonvensjon (CERD) og FN-konvensjonen om rettighetene til personer med nedsatt funksjonsevne (CRPD).

Ombudet kommenterer Justis- og beredskapsdepartementets forslag til ny lov om statens kommisjon for partnerdrap med dette som utgangspunkt.

Ombudets generelle kommentarer til forslaget

Ombudet har lenge tatt til orde for at det bør opprettes en permanent partnerdrapskommisjon som kan gjennomgå tidligere partnerdrap, med formål om å avdekke om, i hvilken grad og på hvilken måte, det har skjedd svikt i hjelpeapparatet i forkant av drapet. Vi støtter derfor departementet i at det er behov for en permanent partnerdrapskommisjon.

Kvinnediskrimineringskomiteen anbefaler også Norge å opprette en permanent partnerdrapskommisjon i sine siste anbefalinger til Norge.¹

---

¹

<https://documents.un.org/doc/undoc/gen/n23/064/97/pdf/n2306497.pdf?token=dS2nvvN3CsEuhDZNAc&fe=true>

Vi understreker at kommisjonen ble bevilget midler over statsbudsjettet allerede i 2022², men at oppstart har blitt utsatt flere ganger. Departementet bør derfor sikre rask fremgang i arbeidet med å etablere kommisjonen og med å få på plass det nødvendige lovverket.

Videre mener ombudet at for at partnerdrapskommisjonen skal bli velfungerende, bør man også sikre gode systemer for opplæring av medlemmer, for saksbehandling og oppfølging av kommisjonens funn. I tillegg vil både budsjettmessige og bemanningsmessige rammer utgjøre et sentralt premiss for kommisjonens reelle uavhengighet og adgang til å gjøre grundige undersøkelser. At kommisjonen og sekretariatet sikres tilstrekkelige økonomiske ressurser og bemanningsmessige rammer, er derfor avgjørende.

Ombudet mener at:

- Forslaget til formålsbestemmelse er dekkende.
- At arbeidsområdet bør utvides til også å gjelde kjærestedrap og tilfeller av grov mishandling med døden til følge (strl. § 283).
- Kommisjonen bør utarbeide årlige rapporter, og disse bør publiseres offentlig med et tidsintervall som sikrer tilstrekkelig anonymisering.

1. 4.2 Arbeidsområde

Ombudet støtter forslaget om å utvide arbeidsområdet til også å gjelde kjærestedrap og tilfeller av grov mishandling med døden til følge (strl. § 283). Når det gjelder definisjon og avgrensning av kjærestedrap, mener ombudet at det er hensiktsmessig å legge til grunn en vid definisjon av begrepet, slik at kommisjonen kan gjøre en helhetlig vurdering av om drap begått i kjærestelignende forhold bør undersøkes av dem eller ikke. KRIPOS definisjon fremstår som en slik vid definisjon som etter ombudets oppfatning også kan danne utgangspunkt for hvordan kommisjonen skal forstå kjærestebebegrepet.

2. 4.3 Kommisjonens organisering og sammensetning

Ombudet støtter departementets forslag til organisering, både at det utnevnes et sekretariat som kan utføre faglige og administrative oppgaver for utvalget, at kommisjonen velges for en periode på fire år, og at man sørger for overlapp slik at ikke hele kommisjonen byttes ut samtidig.

Vi støtter også departementets forslag til sammensetning. Her understeker vi særlig behovet for at medlemmene innehar kunnskap om risikofaktorer ved partnervold og partnerdrap. Det omfatter blant annet kunnskap om diskrimineringsgrunnlag, sammensatt diskriminering, ulike

---

² <https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Publikasjoner/Representantforslag/2021-2022/dok8-202122-218s/>

former for vold, herunder både individuell og kollektivistisk vold, og vold i et interseksjonelt perspektiv. Slik fenomenforståelse er nødvendig for å kunne kartlegge årsaksfaktorer og årsakssammenhenger, samt foreslå treffsikre tiltak.

3. 4.4 Kommisjonens oppgaver

Ombudet støtter forslaget til kommisjonens oppgaver, og mener § 4 i tilstrekkelig grad definerer rammene for kommisjonens arbeid. Vi mener kommisjonen bør utarbeide årlige rapporter, som publiseres offentlig med et tidsintervall som sikrer tilstrekkelig anonymisering. Det betyr at rapportene ikke nødvendigvis må publiseres offentlig årlig, selv om de utarbeides årlig av kommisjonen.

4. 5.2 Fritak fra taushetsplikt

Ombudet mener at andre offentlige myndigheter enn politiet bør ha en plikt til å utlevere de opplysninger som kommisjonen etterspør. Vi er enig med partnerdrapsutvalget³ i at en full informasjonstilgang bare kan sikres dersom offentlige organer får en plikt til å utlevere dokumenter til kommisjonen, og til å bistå med å opplyse de sakene som kommisjonen undersøker. Vi er derfor uenig med departementet i at det kun er politiet som skal ha en plikt til å levere dokumenter til kommisjonen.

Vi bemerker i den anledning at *alle* offentlige myndigheter har en plikt til å gi likestillings- og diskrimineringsombudet de opplysninger som er nødvendige for at vi skal kunne gjennomføre vårt tilsynsmandat, jf. diskrimineringsombudsloven § 3. Vi ser det som nødvendig at offentlige myndigheter har en slik plikt, slik at vi reelt sett sikres innsyn i dokumenter som kan vise mulige menneskerettsstridige forhold.

Vi er bekymret for om departementets forslag kan føre til at offentlige myndigheter lar være å gi kommisjonen nødvendige opplysninger, for eksempel på grunn av ressurs hensyn. For å sikre at kommisjonen får alle nødvendige opplysninger, mener vi derfor at det må fremgå at alle offentlige myndigheter plikter å gi kommisjonen opplysningene de etterspør.

Avsluttende kommentar

Ombudet mener departementet har lagt fram et godt lovforslag, og takker for muligheten til å gi innspill. Ved spørsmål eller kommentarer ta gjerne kontakt med saksbehandler Ingeborg Fjeldstad på post@ldo.no eller telefon 23 15 73 00.

---

³ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2020-17/id2791522/?ch=1>

Vennlig hilsen

Rønnaug M. Retterås
avdelingsdirektør

Ingeborg Aa. Fjeldstad
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent, og gyldig uten signatur.